

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény tárgya: „Javaslat tanácsi irányelvre a hozzáadottértékadó-kötelezettségek egyszerűsítése végett a 77/388/EGK irányelv megváltoztatásáról és javaslat tanácsi rendeletre az 1798/2003/EK rendeletnek az igazgatási együttműködési megállapodások bevezetésének tekintetében történő módosításáról, az egyablakos ügyintézési tervvel és a hozzáadottértékadó-visszatérítési eljárással összefüggésben”

(COM(2004) 728 final – 2004/0261 (CNS) – 2004/0262 (CNS))

(2005/C 267/07)

A Tanács 2005. január 24-én úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikkének rendelkezése szerint kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő kérdésben:

A tárgyi bizottsági munka előkészítésével megbízott „Gazdasági és Monetáris Unió, gazdasági és szociális kohézió” szekció 2005. április 15-én fogadta el véleményét. Az előadó Umberto BURANI volt.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2005. május 12-én tartott 417. plenáris ülésén 90 szavazattal, 1 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt:

1. Bevezetés: az Európai Bizottság dokumentuma

1.1 2003 októberében az Európai Bizottság előterjesztett egy dokumentumot⁽¹⁾, amely áttekintette a már 2000 júniusában útjára bocsátott HÉA-stratégiákat, és több új kezdeményezéssel állt elő a kérdésben. Összefoglalva, e stratégia négy fő célra irányul: a jelenlegi szabályozás egyszerűsítése, korszerűsítése és egységesebb módon történő alkalmazása, és szorosabb igazgatási együttműködés.

1.2 Az EGSZB-nek vizsgálatra átadott dokumentum⁽²⁾ három részből áll:

- javaslat tanácsi irányelvre a hozzáadottértékadó-kötelezettségek **egyszerűsítése** végett a 77/388/EGK irányelv megváltoztatásáról,
- javaslat tanácsi irányelvre a nem az adott ország területén, hanem más tagállamban letelepedett adóalanyoknak a 77/388/EGK irányelvben biztosított hozzáadottértékadó-visszatérítés részletes szabályainak megállapításáról,
- javaslat tanácsi rendeletre az 1798/2003/EK rendeletnek az **igazgatási együttműködési megállapodások** bevezetésének tekintetében történő módosításáról, az **egyablakos ügyintézési** tervvel és a hozzáadottértékadó-visszatérítési eljárással összefüggésben.

1.2.1 Csak az a) és c) pontban jelölt dokumentumokkal kapcsolatban kell az EGSZB-nek véleményt alkotnia. Az *általános észrevételek* azonban mindkét pontra vonatkoznak, mivel ezeket *egységes stratégia* részeinek tekintjük.

1.3 A vállalkozások kötelezettségeinek régóta napirenden lévő egyszerűsítése a 2004. március 26-i Európai Tanács határozatának tárgyát képezte. Ez utóbbi felkérte a Versenytanácsot, hogy jelölje ki az egyszerűsíthető területeket. Ezzel kapcso-

latban, 2004 júniusában született határozat, és az Európai Bizottság 2004 októberében készítette el a jelen vélemény tárgyát képező dokumentumot. Időközben a holland elnökség az ECOFIN-Tanács 2004 szeptemberében tartott nem hivatalos ülésén felvetette a „növekedés-serkentés az adminisztrációs terhek csökkentésén keresztül” kérdéskörét. Az Európai Bizottság úgy ítéli meg, hogy az általa előterjesztett dokumentum teljes mértékben megfelel ennek a célkitűzésnek.

1.4 Az Európai Bizottság által végzett, 2003 második felében közzétett felmérés⁽³⁾ megerősítette, hogy a rendszer egyszerűsítése a **„nem az adott ország területén, hanem más tagállamban letelepedett adóalanyok”** (a gyakorlatban: az áruk és szolgáltatások exportőrei – az EGSZB megjegyzése) számára az egyik fő célkitűzés kell, hogy legyen. A valóságban ezek számára az adóalanyok számára az adminisztratív eljárások olyan nehézkesek és bonyolultak, hogy emiatt számos potenciális exportőr tartózkodik mindenféle más tagállamban HÉA-kötelezettséggel járó tevékenységtől. Másrészt a **visszatérítési eljárás** olyannyira bonyolult és költséges, hogy az eljárás folyamán a *nagyvállalatok körülbelül 54 %-a lemondott annak folytatásáról*.

1.5 A jelen vélemény 1.2. pontjában felsorolt javaslatok éppen a fenti kényelmetlenségek orvoslására irányulnak **hat konkrét intézkedés** elfogadása révén:

- az **egyablakos ügyintézési szabályozás** bevezetése a nem az adott országban letelepedett adóalanyok számára;
- az egyablakos ügyintézési szabályozás bevezetése a **visszatérítési eljárás „korszerűsítése”** végett;
- harmonizáció azon áruk és szolgáltatások körére nézve**, amelyek tekintetében a tagállamok **korlátozhatják a visszaigénylési jogosultságot**;

⁽¹⁾ COM(2003) 614 final.

⁽²⁾ COM(2004) 728 final, 2004.10.29.

⁽³⁾ SEC(2004) 1128.

- 4) a **fordított adózási mechanizmus** használatának kiterjesztése;
- 5) a **kiskereskedőkre kiterjedő különös szabályozás** felülvizsgálata;
- 6) a **távértékesítési rendszer** egyszerűsítése.

1.6 A fenti célok megvalósításának előfeltételeként az Európai Bizottság már előterjesztett három jogalkotási javaslatot:

- a hatodik HÉA-irányelv módosítása ⁽⁴⁾;
- a nyolcadik HÉA-irányelv felváltása;
- a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 1798/2003/EK tanácsi rendelet módosítása ⁽⁵⁾.

1.6.1 A vélemény tárgyát képező dokumentumban javasolt kezdeményezéseket az Európai Bizottság a tagállamokkal mélységükben megvitatta, és azokról az Interneten kiterjedt konzultációt folytatott.

A. I. RÉSZ: AZ IRÁNYELVJAVASLAT

2. Az egyablakos ügyintézési rendszer tervezete

2.1 Az „egyablakos ügyintézés” koncepciója nem új: bevezetését először a hatályát az elektronikus kereskedelmi vállalkozókra szűkítő 2002/38/EK tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ javasolta a nem adóalanyoknak nyújtott határokon átnyúló szolgáltatásokra. Lényegét röviden és egyszerűsítve összefoglalva a javasolt **egyablakos ügyintézés az áruk és szolgáltatások valamennyi exportőrére kiterjesztené azt a lehetőséget, hogy a székhelyükül szolgáló országban regisztráltassák magukat egy, az EU valamennyi tagállamában érvényes elektronikus nyilvántartásba**. Ez egyrészt megszüntetné azt a kötelezettséget, hogy mindazon országok HÉA-nyilvántartásába regisztráltassák magukat, ahova exportálni kívánnak, másrészt lehetővé teszi ezen exportőrök számára, hogy megőrizték nemzeti adószámukat.

2.2 Az egyablakos ügyintézési rendszer bevezetése a következő helyzetet eredményezné:

- ha a **hozzáadottértékadó-kötelezettség mint a vásárló elszámolási kötelezettsége jelentkezik**, úgy a vásárlónak abban a tagállamban kell bemutatni a bevallását, amelyben lakik, és így **az exportőrnek nincs bevallási kötelezettsége**;
- ezzel szemben, ha a **máshol letelepedett kereskedő (eladó/exportőr) kötelessége az adó megfizetése**, úgy bevallási kötelezettségeinek **az egyablakos ügyintézési szabályozás** keretein belül eleget tud majd tenni, szemben a jelenlegi rendszerrel, amely szerint bevallási kötelezettsége van a célországban. Természetesen az adókulcs mértékét a célországban hatályos szabályozás határozza meg.

⁽⁴⁾ Lásd az Európai Tanács 2004. április 26-i, 2004/66/EK irányelvét

⁽⁵⁾ Lásd a 2004. április 26-i 885/2004/EK rendeletet.

⁽⁶⁾ Lásd az EGSZB 2001. április 20-i véleményét: CESE GU C 116, 59. old.

2.2.1 Az Európai Bizottság meg van győződve arról, hogy az egyablakos ügyintézés a vállalkozásoknak a jelenleginél sokkal szélesebb köre számára egyszerűsíthetné az adófizetési kötelezettségeket. A **távértékesítésen** túl, melyre már a hatályos rendelkezések is alkalmazzák ezt a rendszert, ez az ügyintézési forma vonatkozhatna minden más tagállamban letelepedett **fogyasztónak szánt közvetlen értékesítésre**. Ennél is fontosabb újítás azonban az **olyan adóalanyok közötti tranzakcióknak ebbe a rendszerbe való bevonása, akikre nem érvényes a fordított adózási mechanizmus**.

2.2.1.1 Az előrejelzések szerint az egyablakos ügyintézési rendszert mintegy 200 000 vállalkozás választaná. Egyébként várható, hogy azok az exportáló vállalatok – különösen a nagyvállalatok –, amelyek már bejelentkeztek más ország HÉA-nyilvántartásába, továbbra is a jelenleg hatályos rendszert fogják alkalmazni. Az egyablakos ügyintézési rendszer használata választható, nem pedig kötelező.

2.3 Az egyablakos ügyintézés azonban nem jelent megoldást minden problémára. Először is, **továbbra is alkalmazni kell** a bevallási időszakokra, az adófizetési és adó-visszatérítési szabályokra, valamint a végrehajtás módjára vonatkozó **valamennyi nemzeti rendelkezést**. Az Európai Bizottság nyíltan elismeri, hogy az új rendszernek **nem célja** a nemzeti rendelkezések **teljes harmonizációja**, amelyet a jelenlegi stádiumban nem tart „sem realiztikusnak, sem pedig szükségesnek”.

2.3.1 Egyébként a **pénzátutalások** kérdése nyitva marad: ezeknek **közvetlenül az adóalanyok és az igénybevétel helyszínénél szolgáló tagállam között** kell zajlaniuk. Az Európai Bizottság megjegyzi, hogy az elektronikus kereskedelemre vonatkozó különös szabályozásból (ebbe a rendszerbe kevesebb, mint 1 000 harmadik országbeli vállalkozás jelentkezett be) eddig levont tapasztalatok alapján, az adóalanyoktól beszedett **összegek újrafelosztása, rendkívül terhes** feladat azon tagállamra nézve, ahol az azonosítás történik. Ugyancsak az Európai Bizottság szerint „valószerűtlen” lenne a **rendszer kiterjesztése** sokkal több személyre és tranzakcióra: ez esetben ugyanis hatalmas kincstári hálózatok kiépítése válna szükségessé a pénzmozgások kezelésére. **Pénzügyi közvetítők** átválthatnák ezt a feladatot, fizetés-lebonyolítási szolgáltatásokat kínálva a vállalkozásoknak. Egy ilyen szolgáltatásnak, mely csak önkéntes alapon képzelhető el, és amely elsősorban a kisebb méretű piaci szereplők számára lehetne érdekes, „természetesen a kereskedelmi realitásokat figyelembe véve kellene működnie”, más szóval, azt elfogadható feltételek mellett kellene kínálni.

2.3.2 Összefoglalva, az egyablakos ügyintézési rendszer változatlanul hagyja mindazokat a hatályos rendelkezéseket, amelyek az adófizetést és a visszatérítést érintik. Ugyancsak érvényben marad a magánszemélyek számára elektronikus úton nyújtott kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó különös szabályozás: ez az exportáló tagállamnak nyújtandó egyszerű **kifizetést** ír elő, amely azután újra elosztja a megfelelő összegeket az igénybevétel helyszínénél szolgáló tagállamok között. Ezek a rendelkezések a tervek szerint 2006. június 30. előtt felülvizsgálatra kerülnek. Ezen összefüggésben vizsgálat tárgyát képezi majd annak lehetősége is, hogy az elektronikus kereskedelmi szabályozás az egyablakos ügyintézési szabályozás részét képezze-e.

3. A javaslat egyéb aspektusai

3.1 Az Európai Bizottság egy 1998-as javaslata, melynek fő célja a HÉA-visszatérítési eljárás reformja volt, egyben néhány, a HÉA **teljes visszatérítésére nem jogosító**, illetve részleges visszatérítést lehetővé tevő **kiadásokra** vonatkozó reformot is előirányozott. Harmonizáció hiányában a cél az akkor és azóta is nagyon eltérő nemzeti rendelkezések „közelítése” volt. Ezt a javaslatot nem fogadták el, elsősorban azért, mert bizonyos tagállamok aggodtak saját adóbevételeikért.

3.1.1 A jelenlegi javaslat újra felveti ezt az érvelést, és az **előzetes HÉA-elszámolási jogosultságból való kizárás által érintett kiadások (nem elszámolható költségek) harmonizálását** javasolja. Általában véve (néhány kivételtől és megszorítástól eltekintve), ez a kizárás a következőkre vonatkozna:

- motoros közúti járművekre, hajókra és légi járművekre;
- utazásokkal, lakhatással, élelmiszerekkel és italokkal összefüggő kiadásokra;
- luxuskiadásokra, szabadidős és szórakozási célú kiadásokra.

Minden itt fel nem sorolt költség az előzetes HÉA-elszámolási jogosultságra általában vonatkozó rendelkezések hatálya alá kerülne.

3.2 A vállalkozások közötti („business to business – B2B”) tranzakciók esetén a hozzáadottérték-adó a vevőt terheli, az adózás a fogyasztás helyén történik, a visszatérítés pedig a fordított adózási mechanizmus szerint történik, mely bizonyos ügyletek esetén kötelező, míg más esetben annak esetleges kivételét a tagállam mérlegelésére bízzák. Az Európai Bizottság most a **kötelező fordított adózási mechanizmus körének kiterjesztését** javasolja azokban az esetekben, amikor egy nem az adott országban letelepedett adóalany olyan javakat szállít, amelyek üzembe helyezése vagy összeszerelése a szállító által vagy az ő nevében történik; ingatlanokkal kapcsolatos szolgáltatásokat vagy a HÉA-ról szóló hatodik irányelv 9. cikke (2) bekezdése c) pontjában foglalt szolgáltatásokat nyújt.

3.3 A **HÉA-mentesség** kérdésében a jelenlegi szabályok az Európai Bizottság szerint „merevek és következtelenek”, mely a különböző országoknak csatlakozásukkor vagy más alkalmakkal engedélyezett eltérések eredménye. A különböző tagállamok nagyon eltérően kezelik ezt a területet. Ezek a különbségek nemhogy nem csökkentek, hanem csak nőttek különböző ideiglenes engedélyek kiadásával, vagy akár azok hatályának kiterjesztésével. A javaslat **nagyobb rugalmasságot** irányoz elő az adóalanyokra vonatkozó mentességi értékhatár meghatározásában: a javasolt küszöb 100 000 EUR, de minden tagállamnak lehetősége lenne ennél alacsonyabb értékhatár meghatározására, mely változhatna annak függvényében, hogy áruk szállításáról vagy szolgáltatások nyújtásáról van szó.

3.4 A **távértékesítés** területén a hatályos rendelkezések eltérő felső értékhatárokat állapítanak meg, melynek éves összértéke 35 000 EUR vagy 100 000 EUR, a **rendeltetési hely szerinti tagállam döntése** szerint: ezen értékhatárok fölött a szolgáltató vállalkozás meg kell, hogy terhelje a vevőt a rendeltetési hely szerinti országban hatályos mértékű hozzáadottérték-adóval. A vállalkozások tevékenységét megkönnyítendő, az Európai Bizottság **egységes, 150000 eurós felső értékhatár** elfogadását javasolja, **mely az EU-tagállamokba irányuló értékesítések összességére vonatkozna.**

4. Az egyablakos ügyintézési rendszerrel kapcsolatos észrevételek

4.1 Az EGSZB lényegében egyetért az egyablakos ügyintézési rendszer bevezetésével, de szükségesnek tartja, hogy a javaslathoz néhány észrevétel fűzzön, hozzájárulandó a határokon átnyúló HÉA hatékonyabb rendszerének kialakításához. Ezek a megjegyzések és javaslatok egyébként **emlékeztetőnek tekintendők, szem előtt tartva a jövőbeli fejleményeket és elkövetkező lépéseket**: a jelenlegi helyzetben el kell ismerünk, hogy az Európai Bizottság mindent megtett egy **realisztikus, ám minimalista**, épp ezért – reményeink szerint – keresztülvihető **program** előterjesztése érdekében.

4.2 Ami az adóügyi és általános jogharmonizációt illeti, különös tekintettel a HÉA szabályozására, a helyzet nem ad okot túlzott optimizmusra: az előrelépések vonatottan, számos akadályba ütközve történnek, a mechanizmusok zavarosak és gyakran nélkülözik a hatékonyságot, a szabályok bonyolultak és néha nehezen értelmezhetőek. Ez a helyzet káros a polgároknak és a vállalkozásoknak, illetve – végeredményben – az egész gazdaságnak. Paradox módon az első áldozatok mégis maguk a tagállamok, amelyek gyakran azt a benyomást keltik – melyet a tények meg is erősítenek –, hogy többé-kevésbé indokolható okokból, mindenáron fenn akarják tartani a *status quo*-t, és továbbra is bonyolult és költséges rendszereket kívánnak alkalmazni, mivel félnek a változástól: röviden, az önnön kardjába dőlő bürokrácia képe rajzolódik ki.

4.3 A határokon átnyúló elektronikus szolgáltatások esetében már alkalmazott egyablakos ügyintézési rendszer első eredményei tükrében úgy látszik a vállalkozások gyér érdeklődést tanúsítanak. Ha esetleg korai is a jelenlegi számot alapul venni, a valóság mégiscsak az, hogy kevesebb, mint 1 000 (nem az adott országban letelepedett) személy lépett be a rendszerbe, és ezek is elsősorban nagyvállalatok. Az Európai Bizottság szerint az új egyablakos ügyintézési rendszer ezzel szemben több hívet szerez majd: 250 000 potenciális határokon átnyúló szolgáltatást végző, az adott országban székhellyel rendelkező vállalkozás közül mintegy 200 000 fogja majd előreláthatólag használni. Ha ez a feltételezés megalapozottnak bizonyulna, az egyablakos ügyintézési rendszer nehézségekbe ütközne: az Európai Bizottság nem mulasztja el megjegyezni, hogy az elektronikus kereskedelem alkalmazott rendszer már most is közigazgatási problémákat okoz, és komoly működési költségekkel jár. A tervezett megoldás abban áll, hogy **az egyablakos ügyintézési rendszert megszabadítanák az összegek beszédésének és újrafelosztásának** – az Európai Bizottság szerint „rendkívül terhes” – **feladatától**, csakúgy, mint a visszafizetések rendszerének működtetésétől, hogy azokat a pénzügyi szektorra bízzák. Ez a megoldás talán elkerülhetetlen, de **nyilvánvalóan nem kielégítő.**

4.4 Az EGSZB megjegyzi, hogy amennyiben az összegek beszedése „terhes feladat” az adóhatóságoknak, akkor legalább annyira az a pénzügyi szektornak, még ha az utóbbi kétségkívül alkalmas is e szolgáltatás elvégzésére. Mindazonáltal ennek meglesznek a **költségei, melyeket az adófizetőknek vagy az adóhatóságoknak kell majd magukra vállalniuk.** Valójában nem állapítható meg egyértelműen, **kinek kellene** a bevezetendő rendszer **költségeit viselnie**, noha a hatóságok abból indulnak ki, hogy a gazdasági szereplőknek. Az Európai Bizottság azt a vizsgálatok által alátámasztott felfogást képviseli, hogy az új – egyablakos ügyintézési modellre és a befizetendő összegek kompenzációjára/kiegyenlítésére épülő – rendszer mégis kevésbé lesz költséges, mint a jelenlegi rendszer.

4.5 Az EGSZB-nek nem áll módjában megállapítani, vajon az egész egyablakos ügyintézési rendszer bevezetésére irányuló projekt a szolgáltatásnak a pénzügyi hatóságokra hárításával együtt **többletköltségeket okozna** – és ha igen, milyen mértékben –, **vagy – éppen ellenkezőleg – kifejezett előnyökkel járna.** A költségek mellett monetáris értelemben értékelni kellene a **hasznokat** is, melyek az eljárásoknak a vállalkozások és a nemzeti közigazgatások számára való rugalmasabbá és gyorsabbá válásából adódnak. Az a benyomás alakul ki, hogy a vállalkozások számára értékelhető, de korlátozott hasznok jelentkeznének: az egyablakos ügyintézés megszűntetné a különböző rendeltetési hely szerinti országokban való regisztráció kötelezettségét és a nyomtatott dokumentumok küldését, de **a nemzeti rendelkezések ezzel együtt is hatályban maradnának** (az adóbevallási időszakok illetve a fizetés és visszatérítés szabályai tekintetében), és ráadásul, harmonizáció híján, **az eltérő nemzeti adókulcsok is fennmaradnának.**

4.6 Összefoglalva, az EGSZB egyetértését fejezi ki az Európai Bizottság javaslatával kapcsolatban, de a döntéshozók figyelmébe ajánl egy szerinte lényeges szempontot: ha az egyablakos ügyintézés rendszere arra hivatott, hogy a vállalkozások és a különböző nemzeti közigazgatások közötti egyedüli közvetítő legyen, úgy **valóban egyedülinek** kell lennie, **mind az eljárások, mind befizetendő és kivetett összegek kezelése tekintetében.** Ez a folyamat mindaddig nem jut nyugvópontra, amíg nem történik meg **az adókulcsok és a nemzeti rendelkezések harmonizációja**, mely egy valódi egységes piac megteremtése szempontjából is létfontosságú. Egy másik figyelt érdemlő kérdés a nyelvhasználat: bár az egyablakos ügyintézési rendszer az információk továbbítására kódrendszert használ, szükségesnek bizonyulhat a valódi – adott esetben nem sztenderdizálható formanyomtatványok használatát is magába foglaló – párbeszéd.

5. Az irányelvjavaslat egyéb aspektusaival kapcsolatos észrevételek

5.1 Az EGSZB teljesen egyetért az Európai Bizottság javaslatával (3.1.1. pont), mely **az előzetes HÉA-elszámolási jogosultságból való kizárás által érintett kiadások harmonizálását** javasolja. A javaslat elfogadása esetén végre elkezdődne az adórendszerek közelítésének folyamata, még ha annak lezárulása – a jelenlegi tapasztalatok fényében – a meglehetősen távoli jövőbe tolnódna is.

5.2 Hasonlóképpen, a **fordított adózási mechanizmus** körének kiterjesztését célzó javaslatot (3.2. pont) is üdvözölni kell, még ha ennél döntőbb áttörést jelentene is ennek általánosság tétele *valamennyi* Unión belüli vállalatközi ügyletre („B2B”).

5.3 A **HÉA-mentesség** (3.3. pont) más természetű észrevételeket tesz szükségessé. Az EGSZB egyik véleményével összefüggésben már foglalkozott ezzel a kérdéssel, és egyet nem értését juttatta kifejezésre azzal a gyakorlattal kapcsolatban, melynek lényege a vállalkozások bizonyos kategóriái számára nyújtott kedvezőbb bánásmód, nem pusztán mint átmeneti intézkedés az új tagállamok csatlakozásának pillanatában a bővítés különböző fázisaiban, hanem a régebben csatlakozott országok örökségének továbbviteleként is. Akkor az EGSZB megjegyezte – most pedig megerősíti –, hogy a bizonyos vállalkozásokra alkalmazott HÉA-mentesség a **verseny torzulását** eredményezheti, nem csak a transznacionális ügyletekben, hanem – és ennek hatása akár erősebb is lehet – a tagállamokon belül is.

5.3.1 Egyben azt is alá kell húzni, hogy az Európai Bizottság **„kis és közepes méretű vállalkozásokat”** említ, miközben a hivatalos dokumentumok, különös tekintettel a csatlakozási szerződésekre általában csak a **„kisvállalkozásokat”** említik: ez nyilvánvalóan azt a szándékot jelzi, hogy minimalizálják az engedély jelentőségét, és azt a gyakorlatban egészen más kaliberű vállalkozásokra is kiterjesszék. Az irányelvjavaslat elkerüli a besorolás kérdésének mélyebb boncolgatását. Arra szorítkozik, hogy a **közösségen belül** 100 000 eurót meg nem haladó árbevételű „adóalanyokra” hivatkozzon: nyilvánvaló tehát a szándék, hogy kiterjesszék a mentességet, mérettől függetlenül, **minden** vállalkozásra.

5.3.2 A mentesség indoka tehát nem a **vállalkozások** egy bizonyos **kategóriájának** a HÉA alól való mentesítése, hanem egy olyan **ügyletkategória** mentesítése, **mely nem képvisel jelentős értéket.** Az EGSZB **teljes mértékben egyetért** ezzel a megközelítéssel. Továbbra is tisztázandó, hogy az általános rendelkezések alapján a **nemzeti HÉA alól** mentesített vállalkozásokra vonatkozik-e a közösségen belüli ügyleteket érintő 100 000 eurós értékhatár. Ha így lenne, paradox helyzetet teremtene, melyben a *de jure* mentesített vállalkozások kötelesek lennének az adó megfizetésére, ha túllépnék a fent említett határértéket.

5.3.3 Az EGSZB – elviekben – kevésbé értékeli kedvezően az arra irányuló javaslatot, hogy minden tagállamnak lehetősége legyen 100 000 eurónál **alacsonyabb felső értékhatárt választani**, vagy akár eltérő felső határokat megállapítani annak függvényében, hogy árukról vagy szolgáltatásokról van szó. Ezzel továbbra is fennmaradna a jelenlegi szabályok között sajnálatosan fennálló egyenlőtlenység, ami bonyolítja a vállalkozások munkáját, növeli a közigazgatási költségeket, és – végeredményben – ismét csak éles ellentétben áll a belső piacot megalapozó elvekkel. Másrészt tudatában van annak, hogy bizonyos különleges helyzetek egyes tagállamokban megkövetelhetik az általános szabálytól való eltérést, ezért a mentességi értékhatár harmonizálása nem fejtene ki érezhető hatást, szembeállítva számos más, ennél jelentősebb torzító tényezővel.

5.4 A **távértékesítés** (3.4. pont) területén az EGSZB csak nagybecsülésének tud hangot adni mindazon erőfeszítés tekintetében, melyet az Európai Bizottság annak érdekében tesz – többek között a tárgyunkul szolgáló javaslatban –, hogy megszüntesse azokat a vállalkozásokra háruló kényszereket, melyek a nemzeti adójogszabályok különbségeiből adódnak. Az egyablakos ügyintézési rendszerrel párosulva az egységes és átfogó felső értékhatár valódi előrelépést jelenthet.

B. II. RÉSZ: A TANÁCSI RENDELETRE VONATKOZÓ JAVASLAT

6. Az Európai Bizottság dokumentuma

6.1 A javaslat a 1798/2003/EK rendelet módosítása, melyre az irányelv jóváhagyása esetében lesz szükség. Olyan intézkedéseket tartalmaz, melyek nem igényelnek különösebb kommentárt, mivel nagyrészt a tagállamok közötti kommunikációra, a szabályok nyilvánosságára és az Európai Bizottsággal való kapcsolatokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak. Legfontosabb része a 34 g) cikkben található, mely **az adóalanyok ellenőrzésével és adóbevallásaikkal** foglalkozik.

6.2 Az ellenőrzések alapjául szolgáló elv a **tagállamok közötti együttműködés**: az egyablakos ügyintézési szabályozás segítségével végrehajtott ellenőrzéseket lefolytathatja mind az egyablakos ügyintézési szabályozás szempontjából érintett tagállam, mind bármely más, a fogyasztás helyszínénél szolgáló tagállam, miközben minden érintett fél köteles a többi érintettet *előzetesen* értesíteni. Az utóbbiak – ha kívánnak – részt vehetnek az ellenőrzésben. Az együttműködés létrehozásakor követendő eljárásokat az eredeti rendelet 11. és 12. cikke rögzíti.

6.3 Mivel nagyrészt eljárási kérdésekről van szó, az EGSZB-nek nincsenek ezzel kapcsolatban különösebb észrevételei.

Felvetődik azonban a kérdés, hogy az együttműködést szabályozó rendelkezések minden lehetőséget figyelembe vettek-e egy olyan területen, amely bár nem tekinthető teljesen újnak (a távértékesítésben már létezik az egyablakos ügyintézés), mégis rendkívül komplex elemeket tartalmaz. Az „ablak” egyrészt **virtuális**, következésképpen **nem történik személyes kapcsolatfelvétel** a nemzeti közigazgatások képviselői között; másrészt a **nyelvi sokszínűség** már többször említett problémája nem könnyíti majd meg az együttműködést, vagy legalábbis a hatékony együttműködést.

6.3.1 Fontos megjegyezni, hogy az ellenőrzéseket nem lehet minden esetben kizárólag kódok és sztenderdizált formanyomtatványok segítségével elvégezni. Még ha ismert okokból a közigazgatási szervek közötti és a felhasználókkal való kapcsolattartás problémája elhanyagolható, vagy egyenesen nem létezőnek tekinthető is, az ágazati szereplők nem rejtik véka alá jelenlegi nehézségeiket és a jövővel kapcsolatos aggályait.

6.4 Végül, de nem utolsósorban az irányelvjavaslat nem foglalkozik **adattvédelem** kérdésével, mely pedig a vállalkozások számára különös jelentőséggel bír. A javaslat abból indul ki, hogy a vállalkozások által a hatóságokkal közölt információkat a harmadik féllel való közlés veszélyétől a magánélet védelméről szóló szokásos szabályozás védi majd. Nem kerül azonban terítékre a **valódi veszély**: az, hogy **harmadik fél a közigazgatási adatbankok feltörésével juthat információhoz**. Az adott esetben a piaci részesedésre és az ügyfelek adataira vonatkozó adatok képezhetik akár komoly károkat is okozó **ipari kémkedés** tárgyát. A polgároknak és a vállalatoknak, mielőtt bármilyen információt a közigazgatási szervek rendelkezésére bocsátanának, joguk van megismerni a „hackerekkel” szembeni védelmüket szolgáló a technikai és szervezési jellegű óvintézkedéseket.

Brüsszel, 2005. május 12.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND